Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 20. septembra 2018*

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Zamietnutie sťažnosti Európskou komisiou – Neexistencia záujmu Európskej únie“

Vo veci C-373/17 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 20. júna 2017,

Agria Polska sp. z o.o., so sídlom v Sosnowci (Poľsko),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o., so sídlom v Sosnowci,

Star Agro Analyse und Handels GmbH, so sídlom v Allerheiligen bei Wildon (Rakúsko),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, so sídlom v Allerheiligen bei Wildon,

v zastúpení: P. Graczyk, adwokat, a W. Rocławski, radca prawny,

odvolateľky,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: J. Szczodrowski a A. Dawes, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory C. Vajda, sudcovia K. Jürimäe (spravodajkyňa) a C. Lycourgos,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: poľština.

Rozsudok

1 Svojím odvolaním spoločnosti Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Star Agro Analyse und Handels GmbH (ďalej len „Star Agro“) a Agria Beteiligungsgesellschaft mbH navrhujú zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. mája 2017, Agria Polska a i./Komisia (T-480/15, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2017:339), ktorým tento súd zamietol ich žalobu na zrušenie rozhodnutia Komisie C(2015) 4284 final z 19. júna 2015 [vec AT.39864 – BASF (pôvodne AGRIA a i./BASF a i.)], ktorým bola zamietnutá ich sťažnosť týkajúca sa porušenia článku 101 ZFEÚ a/alebo článku 102 ZFEÚ, ktorého sa údajne dopustilo najmä trinásť podnikov, výrobcov a predajcov prípravkov na ochranu rastlín, a to za pomoci alebo prostredníctvom štyroch profesijných organizácií a jednej advokátskej kancelárie (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

2 Článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) stanovuje:

„1. „Ak Komisia konajúc na základe sťažnosti alebo z vlastného podnetu zistí porušovanie článkov [101 ZFEÚ] alebo [102 ZFEÚ], môže rozhodnutím od príslušných podnikov a združení podnikov požiadať o ukončenie takého porušovania. Na tento účel im môže uložiť akékoľvek štrukturálne opatrenia alebo opatrenia o správaní, ktoré sú primerané k spáchanému priestupku a nevyhnutné pre efektívne ukončenie porušovania. Štrukturálne opatrenia sa môžu uložiť buď vtedy, keď neexistuje žiadne účinné opatrenie orientované na správanie alebo keď akékoľvek rovnocenné opatrenie orientované na správanie by mohlo znamenať pre príslušný podnik väčšie zaťaženie ako štrukturálne opatrenie. Ak má Komisia na tom oprávnený záujem, môže tiež zistiť porušenie potom, čo bolo spáchané.

2. Predložiť sťažnosť v zmysle odseku 1 môžu fyzické alebo právnické osoby, ktoré môžu preukázať oprávnený záujem, a členské štáty.“

3 Článok 7 nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 101), s názvom „Zamietnutie sťažností“ vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Ak Komisia usúdi, že na základe informácií, ktoré má k dispozícii, neexistujú postačujúce dôvody konať vo veci sťažnosti, tak informuje sťažovateľa o svojich dôvodoch a stanoví lehotu, v ktorej môže sťažovateľ oznámiť svoje stanoviská v písomnej forme. Komisia nie je povinná zohľadniť žiadne ďalšie písomné podanie doručené po uplynutí danej lehoty.

2. Ak sťažovateľ oznámi svoje stanoviská v lehote stanovenej Komisiou a písomné podania sťažovateľa nebudú viesť k odlišnému posúdeniu sťažnosti, tak Komisia sťažnosť zamietne rozhodnutím.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

4 Okolnosti predchádzajúce sporu a hlavné prvky sporného rozhodnutia, ako vyplývajú z bodov 1 až 19 napadnutého rozsudku, možno pre potreby prejednávanej veci zhrnúť takto.

5 Dňa 1. júla 2010 spoločnosť Agria Polska podala na Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Úrad na ochranu hospodárskej súťaže a spotrebiteľov, Poľsko) (ďalej len „UOKiK“) sťažnosť (ďalej len „vnútroštátna sťažnosť“) týkajúcu sa porušovania Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (zákon o ochrane hospodárskej súťaže a spotrebiteľov) zo 16. februára 2007 (Dz. U. č. 50,

položka 331), ktorého sa dopustilo trinásť podnikov, ktoré vyrábajú alebo predávajú prípravky na ochranu rastlín, za pomoci alebo prostredníctvom štyroch profesijných organizácií, so sídlom v Belgicku, Nemecku a Poľsku, ako aj jednej advokátskej kancelárie.

6 Listom z 10. augusta 2010 predseda UOKiK oznámil spoločnosti Agria Polska, že vzhľadom na to, že praktiky vytýkané vo vnútroštátnej sťažnosti sa týkajú rokov 2005 a 2006, už nemôžu byť predmetom vyšetrovania zo strany tohto úradu. Podľa článku 93 zákona o ochrane hospodárskej súťaže a spotrebiteľov totiž konanie vo veci praktík obmedzujúcich hospodársku súťaž už nemožno začať po uplynutí lehoty jedného roka, ktorá začína plynúť od konca kalendárneho roka, v ktorom bolo dotknuté porušovanie zákona ukončené.

7 Dňa 30. augusta 2010 Agria Polska opakovane podala na UOKiK návrh na začatie vyšetrovania, v ktorom uviedla, že vnútroštátna sťažnosť sa vzťahovala takisto na porušovanie pravidiel práva hospodárskej súťaže Európskej únie.

8 Listom z 22. novembra 2010 predseda UOKiK zotrval na svojom pôvodnom stanovisku, pričom doplnil, že jednoročná premlčacia lehota stanovená poľským právom sa uplatňuje aj vtedy, ak sa navrhované vyšetrovanie týka porušení ustanovení práva hospodárskej súťaže Európskej únie.

9 Dňa 30. novembra 2010 spoločnosti Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro, Agria Beteiligungsgesellschaft a Agro Nova Polska sp. z o.o. podali Európskej komisii sťažnosť podľa článku 7 nariadenia č. 1/2003 (ďalej len „sťažnosť“). Táto sťažnosť sa týkala tých istých subjektov ako vnútroštátna sťažnosť. Agro Trade Handelsgesellschaft mbH a Cera Chem Sàrl, spoločnosti založené podľa nemeckého a luxemburského práva, sa pripojili k sťažnosti (ďalej spolu so spoločnosťami Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro, Agria Beteiligungsgesellschaft a Agro Nova Polska, len „sťažovatelia“).

10 Sťažnosť sa týkala porušenia článku 101 ZFEÚ. Uvádzalo sa v nej aj porušenie článku 102 ZFEÚ spoločnosťou RWA Raiffeisen Ware Austria AG, teda jedným zo subjektov uvedených vo vnútroštátnej sťažnosti.

11 Sťažovatelia vytýkali subjektom uvedeným v sťažnosti, že sa dopustili konaní, ktoré v zásade spočívali v dohode a/alebo zosúladených postupoch. Tieto konania mali spočívať v koordinovanom zneužívaní oznamovania rakúskym a poľským správnym a trestným orgánom, v ktorých napádali zákonnosť obchodných činností sťažovateľov, pokiaľ ide o požiadavky stanovené v platnej právnej úprave v oblasti prípravkov na ochranu rastlín, ako aj podmienky výkonu súbežného obchodovania s týmito výrobkami, vrátane daňovej oblasti.

12 Na základe nepravdivých, skreslených alebo dokonca zavádzajúcich tvrdení uvedených subjektov, ktoré urobili s cieľom odstrániť sťažovateľov z trhu, tieto orgány vykonali u sťažovateľov veľké množstvo kontrol.

13 Tieto kontroly viedli k tomu, že sťažovateľom sa uložili pokuty a zákaz obchodovania s prípravkami na ochranu rastlín, čo malo za následok významnú a ťažko nahraditeľnú stratu častí trhu.

14 Správne a trestné sankcie prijaté voči sťažovateľom v niektorých prípadoch zrušili alebo znížili príslušné vnútroštátne súdy, čo dokazuje zneužívajúcu a nekalú povahu tvrdení subjektov uvedených v sťažnosti, pričom sťažovatelia to považujú za „šikanujúce správanie“ v zmysle judikatúry vyplývajúcej z rozsudku zo 17. júla 1998, ITT Promedia/Komisia (T-111/96, EU:T:1998:183).

15 Dňa 27. marca 2012 Komisia poskytla úplné znenie sťažnosti, ktoré nebolo dôverné, subjektom uvedeným v tejto sťažnosti, ktoré podali svoje pripomienky v období od apríla a júna 2012.

16 Vo svojich pripomienkach tieto subjekty popreli skutočnosti opísané v tejto sťažnosti a v zásade poukázali na to, že rôzne kroky, ktoré podnikli niektoré z nich vo vzťahu k správnym orgánom a vnútroštátnym súdom, boli legitímne, najmä z dôvodu porušenia ich práv duševného alebo priemyselného vlastníctva a s cieľom zabrániť ujme na ich dobrej povesti. Takisto uviedli, že ich postup nebol nijako koordinovaný a že skutočnosť, že uvedené kroky sa podnikli v podobných dátumoch, možno v zásade vysvetliť tým, že v tých istých obdobiach boli postihnutí nezákonnými aktivitami súbežných dovozcov. Tak kontakty, ktoré v tejto súvislosti existovali medzi niektorými podnikmi vyrábajúcimi a/alebo predávajúcimi prípravky na ochranu rastlín alebo medzi týmito podnikmi a profesijnými organizáciami alebo aj ich kontakty so správnymi orgánmi, ako aj ich účasť na kontrolách, boli úplne odôvodnené. Tieto legitímne kontakty teda nemôžu preukazovať existenciu kartelovej dohody v zmysle článku 101 ZFEÚ.

17 Listom z 8. decembra 2014 Komisia oznámila sťažovateľom svoj zámer zamietnuť sťažnosť najmä z dôvodu, že neexistuje dostatočný záujem Únie na jej ďalšom skúmaní v súlade s článkami 101 alebo 102 ZFEÚ.

18 Na podporu svojho predbežného záveru Komisia po prvé uviedla, že pravdepodobnosť preukázania existencie porušenia článku 101 a/alebo článku 102 ZFEÚ je nízka z dôvodu nedostatočných dôkazov predložených na podporu sťažnosti a tiež z toho dôvodu, že je ťažké preukázať v prejednávanej veci existenciu dominantného postavenia spoločnosti RWA Raiffeisen Ware Austria alebo kolektívneho dominantného postavenia a následne preukázať zneužitie takéhoto postavenia. Podľa Komisie v tejto súvislosti judikatúru vyplývajúcu z rozsudkov zo 17. júla 1998, ITT Promedia/Komisia (T-111/96, EU:T:1998:183), a z 1. júla 2010, AstraZeneca/Komisia (T-321/05, EU:T:2010:266), nemožno uplatniť na situácie, v ktorých podniky informovali vnútroštátne orgány o údajne nezákonnom správaní alebo postupe iných podnikov, alebo keď naliehajú na to, aby sa voči týmto podnikom viedlo správne alebo trestné konanie. Po druhé sa Komisia domnievala, že prostriedky potrebné na požadované vyšetrovanie by pravdepodobne boli neprimerané vzhľadom na nízku pravdepodobnosť preukázania existencie porušenia. Po tretie Komisia usúdila, že v tomto štádiu sú vnútroštátne orgány a súdy vhodnejšími na vyriešenie problémov uvedených v sťažnosti.

19 V pripomienkach predložených 8. januára 2015 výbor spoločností Agro Trade Handelsgesellschaft a Cera Chem v podstate informoval Komisiu o tom, že tieto spoločnosti svoju sťažnosť stiahli. Rovnako uviedol, že spoločnosti Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro a Agria Beteiligungsgesellschaft spochybňujú avizované ukončenie konania bez preskúmania sťažnosti, pričom okrem iného poukazujú na to, že takéto riešenie výrazne znižuje ich šancu získať pred vnútroštátnymi súdmi náhradu za porušenie článkov 101 a 102 ZFEÚ.

20 V spornom rozhodnutí Komisia zamietla sťažnosť, pričom v podstate zopakovala skutočnosti uvedené v predbežnom závere oznámenom v liste z 8. decembra 2014 a trvala na tom, že disponuje iba obmedzenými prostriedkami a že v predmetnej veci by bolo dôkladné vyšetrovanie, ktoré by mala vykonať, týkajúce sa činností, ktoré počas siedmich rokov uskutočňovalo až 18 subjektov v štyroch členských štátoch, príliš komplexné a časovo náročné, zatiaľ čo pravdepodobnosť preukázania porušenia v predmetnej veci sa zdá byť nízka, čo svedčí v neprospech začatia vyšetrovania.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

21 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 19. augusta 2015 Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro a Agria Beteiligungsgesellschaft podali žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.

22 Na podporu svojej žaloby uviedli dva žalobné dôvody, z ktorých prvý bol založený na porušení práva na účinnú súdnu ochranu, tak ako je zakotvené v článku 47 Charty základných Európskej únie, a druhý bol založený na porušení článkov 101 a 102 ZFEÚ.

23 Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol oba tieto žalobné dôvody, a teda aj uvedenú žalobu ako celok.

Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov odvolacieho konania

24 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 20. júna 2017 Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro a Agria Beteiligungsgesellschaft podali toto odvolanie.

25 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 12. decembra 2017 Star Agro informovala Súdny dvor o späťvzatí svojho odvolania.

26 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 21. decembra 2017 Komisia informovala Súdny dvor, že k tomuto späťvzatiu nemá žiadne pripomienky.

27 Svojím odvolaním Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro a Agria Beteiligungsgesellschaft (ďalej len „odvolateľky“) navrhujú, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– rozhodol s konečnou platnosťou o veci a zrušil sporné rozhodnutie,

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

28 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

O prípustnosti

29 Komisia v podstate namieta voči prípustnosti všetkých odvolacích dôvodov predložených odvolateľkami. Zdôrazňujúc, že mala značné ťažkosti pochopiť tvrdenia odvolateliek, však ponecháva na úvahu Súdneho dvora otázku prípustnosti odvolania v celom rozsahu.

30 Odvolateľky tvrdia, že celé ich odvolanie, ako aj všetky odvolacie dôvody sú prípustné.

31 V súlade s článkom 256 ods. 1 druhým pododsekom ZFEÚ a článkom 58 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa odvolanie obmedzuje len na právne otázky a musí sa zakladať na dôvodoch vyplývajúcich z nepríslušnosti Všeobecného súdu, z vád konania pred Všeobecným súdom, ktoré sa nepriaznivo dotýkajú záujmov odvolateľa, alebo z porušenia práva Únie Všeobecným súdom.

32 Iba Všeobecný súd má pritom právomoc zistiť skutkový stav – okrem prípadu, keď by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené – ako aj posúdiť vykonané dôkazy. Zistenie tohto skutkového stavu a posúdenie týchto dôkazov teda okrem prípadu ich skreslenia nepredstavuje právnu otázku, ktorá by ako taká podliehala preskúmaniu Súdnym dvorom (uznesenie z 25. marca 2009, Scippacercola a Terezakis/Komisia, C-159/08 P, neuverejnené, EU:C:2009:188, bod 33, ako aj citovaná judikatúra).

33 Okrem toho článok 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora spresňuje, že v právnych dôvodoch a právnych tvrdeniach sa presne označia časti odôvodnenia rozhodnutia Všeobecného súdu, ktoré sa napádajú. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa však v odvolaní musí presne uviesť, ktoré časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, sa napádajú, ako aj právne tvrdenia, ktoré tento návrh osobitným spôsobom podporujú (rozsudky z 23. apríla 2009, AEPI/Komisia, C-425/07 P, EU:C:2009:253, bod 25; z 19. septembra 2013, EFIM/Komisia, C-56/12 P, neuverejnený, EU:C:2013:575, bod 21, a zo 6. júna 2018, Apcoa Parking Holdings/EUIPO, C-32/17 P, neuverejnený, EU:C:2018:396, bod 38).

34 V prejednávanej veci treba konštatovať, že je nepochybné, že odvolanie nebolo napísané tak jednoznačne, ako by bolo žiaduce, a obsahuje tvrdenia, ktoré sú formulované všeobecne a bez konkrétneho odôvodnenia a spochybnenia vecných posúdení.

35 Bez ohľadu na tieto nedostatky však odvolanie identifikuje, pokiaľ ide o viaceré tvrdenia, kritizované časti napadnutého rozsudku a predkladá právnu argumentáciu na ich podporu.

36 Pokiaľ Komisia tvrdí, že odvolateľky sa obmedzili na zopakovanie tvrdení uvedených v konaní pred Všeobecným súdom, je potrebné, s výhradou pripomienok uvedených v predchádzajúcom bode, poznamenať, že v podstate spochybnili výklad alebo uplatnenie práva Únie, ktoré vykonal Všeobecný súd. Za týchto podmienok sa môžu právne otázky preskúmané na prvom stupni znovu prejednať v rámci tohto odvolania. Keby totiž odvolateľ nemohol založiť svoje odvolanie na dôvodoch a tvrdeniach už použitých pred Všeobecným súdom, odvolacie konanie by bolo zbavené časti svojho významu (pozri v tomto zmysle uznesenie z 25. marca 2009, Scippacercola a Terezakis/Komisia, C-159/08 P, neuverejnené, EU:C:2009:188, bod 36 a citovanú judikatúru, ako aj rozsudok z 23. apríla 2009, AEPI/Komisia, C-425/07 P, EU:C:2009:253, bod 24).

37 V dôsledku toho nemožno usudzovať, že odvolanie je ako celok neprípustné. Prípustnosť odvolacích dôvodov a tvrdení odvolateliek sa pritom posúdi v rámci preskúmania každého z nich.

O veci samej

38 Na podporu svojho odvolania odvolateľky uvádzajú tri odvolacie dôvody. Prvý odvolací dôvod sa zakladá na tom, že Všeobecný súd porušil článok 101 a/alebo 102 ZFEÚ v spojení s článkom 7 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1/2003 a článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 773/2004. Druhý odvolací dôvod sa zakladá na tom, že Všeobecný súd porušil potrebný účinok článku 101 a/alebo 102 ZFEÚ v spojení s článkom 17 ods. 1 ZEÚ a článkom 105 ZFEÚ. Tretí odvolací dôvod sa zakladá na tom, že Všeobecný súd porušil zásadu účinnej súdnej ochrany, právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom a zásadu riadnej správy vecí verejných.

O prvom odvolacom dôvode

– Argumentácia účastníkov konania

39 Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľky spochybňujú záver Všeobecného súdu, podľa ktorého sa Komisia nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia okolností, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o začatí vyšetrovania.

40 Po prvé kritizujú body 46 a 47 napadnutého rozsudku.

41 Všeobecný súd sa podľa nich dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď vychádzal v bode 46 napadnutého rozsudku z vyjadrení niektorých podnikov uvedených v sťažnosti, ktoré mali slúžiť na vysvetlenie časovej zhody v súvislosti s ich konaním vo vzťahu k odvolateľkám. Je totiž zjavné, že tieto

podniky v snahe chrániť svoj záujem na zamietnutí sťažnosti, poskytli vysvetlenie spôsobilé spochybniť údajné porušenie článkov 101 a 102 ZFEÚ. Všeobecný súd mal preskúmať tieto vysvetlenia na základe dôkazov predložených odvolateľkami.

42 Úvahy uvedené v bode 47 napadnutého rozsudku týkajúce sa potenciálne protisúťažného cieľa opatrení prijatých podnikmi uvedenými v sťažnosti, nezodpovedajú skutočnostiam predloženým odvolateľkami. Rovnako nemožno tvrdiť, ako sa uvádza v bode 44 tohto rozsudku, že tieto opatrenia patria do práva týchto podnikov rozumne sa prispôsobiť existujúcemu alebo očakávanému konaniu svojich konkurentov. V tejto súvislosti Všeobecný súd opomenul riadne zohľadniť skutočnosť, že väčšina výhrad uvedených podnikov bola neodôvodnená a že rozhodnutia prijaté na základe kontrol vykonaných na ich podnet boli zrušené. Okrem toho odvolateľky vo svojej prvostupňovej žalobe jasne uviedli protisúťažný cieľ konaní, ktoré sú predmetom sťažnosti.

43 Po druhé odvolateľky spochybňujú výklad a uplatnenie judikatúry vyplývajúcej z rozsudkov zo 17. júla 1998, ITT Promedia/Komisia (T-111/96, EU:T:1998:183), a z 1. júla 2010, AstraZeneca/Komisia (T-321/05, EU:T:2010:266), ktoré Všeobecný súd vykonal v bodoch 67 až 73 napadnutého rozsudku. Táto judikatúra týkajúca sa článku 102 ZFEÚ je podľa nich takisto relevantná v kontexte článku 101 ZFEÚ.

44 Po prvé odvolateľky tvrdia, že podmienky uvedené v rozsudku zo 17. júla 1998, ITT Promedia/Komisia (T-111/96, EU:T:1998:183), sú v prejednávanej veci splnené. Dotknuté oznámenia totiž obsahujú nepravdivé alebo zavádzajúce informácie, a preto ich nemožno považovať za predložené v dobrej viere. Všeobecný súd nedostatočne zohľadnil okolnosti prejednávanej veci v tom, že tieto oznámenia boli adresované okrem iného orgánom, ktoré neboli príslušné.

45 Po druhé odvolateľky tvrdia, že právne posúdenie konaní vytýkaných podnikom uvedeným v sťažnosti nemôže patriť do rozsahu výkonu voľnej úvahy vnútroštátnych orgánov vzhľadom na povahu a trvanie konania týchto podnikov. V tejto súvislosti odvolateľky napádajú body 49, 50, 70 a 71 napadnutého rozsudku, vytýkajú Všeobecnému súdu, že nedostatočne zohľadnil skutkový rámec veci, a tvrdia, že dotknuté poľské orgány, ako aj polícia a prokuratúra v Rakúsku boli povinné vykonať šetrenie a začať konanie na základe oznámení.

46 Po tretie odvolateľky poukazujú na cezhraničný rozmer vytýkaných porušení, čo má odôvodniť začatie vyšetrovania zo strany Komisie, na rozdiel od toho, ako Všeobecný súd rozhodol v bodoch 63 a 64 napadnutého rozsudku. Tieto porušenia sa totiž týkali územia prinajmenšom štyroch členských štátov, a nie dvoch členských štátov, ako to nesprávne uviedol Všeobecný súd.

47 Okrem toho, na rozdiel od toho, čo vyplýva z bodu 62 napadnutého rozsudku, predloženie sťažnosti vnútroštátnemu orgánu na ochranu hospodárskej súťaže sa podľa judikatúry Všeobecného súdu nemôže považovať za argument v prospech výlučnej právomoci tohto orgánu. Zo systematiky nariadenia č. 1/2003 nevyplýva, že by takáto právomoc vnútroštátneho orgánu mohla brániť Komisii v začatí konania, a už vôbec nie v prípade, keď sa vnútroštátne konanie nezačalo z procesných dôvodov. V prejednávanej veci pritom závažnosť vytýkaných porušení, ich rozsah a dlhé trvanie, ako ich zdôrazňujú odvolateľky vo svojej sťažnosti adresovanej Komisii, musia mať vplyv na posúdenie záujmu Únie, ako to vyplýva z rozsudku z 23. apríla 2009, AEPI/Komisia (C-425/07 P, EU:C:2009:253, bod 53).

48 Po štvrté odvolateľky zastávajú názor, že v súvislosti s bodmi 56 a 57 napadnutého rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keďže Všeobecný súd nesprávne usudzoval, že ani rozsah požadovaného vyšetrovania, ani rozsah konania zahŕňajúceho niekoľko členských štátov, neodôvodňujú začatie vyšetrovania zo strany Komisie. Podľa odvolateliek výška prostriedkov potrebných na takéto vyšetrovanie naopak naznačuje, že Komisia je tým najvhodnejším orgánom na stíhanie subjektov, ktoré sa dopúšťajú týchto porušení. O to viac to platí z dôvodu nedostatočného *private enforcement* (súkromného uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže).

49 V prílohe svojej repliky odvolateľky predložili dva dokumenty obsahujúce zoznam subjektov uvedených v sťažnosti, v ktorých sa opisujú nimi vykonávané činnosti v rôznych členských štátoch.

50 Komisia navrhuje, aby sa prvý odvolací dôvod zamietol ako prevažne neprípustný a čiastočne neúčinný. Okrem toho zastáva názor, že dokumenty predložené v prílohe repliky sú neprípustné.

– Posúdenie Súdnym dvorom

51 Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľky v podstate spochybňujú posúdenia Všeobecného súdu týkajúce sa dôvodnosti hodnotenia záujmu Únie na prešetrení veci zo strany Komisie.

52 Na úvod treba konštatovať, že tvrdenia, ktorými odvolateľky spochybňujú skutkové posúdenia Všeobecného súdu, sú neprípustné podľa judikatúry citovanej v bode 32 tohto rozsudku, keďže sa v nich neuvádza údajné skreslenie skutkových okolností a dôkazov, ktoré Všeobecný súd preskúmal. Tak je to aj v prípade tvrdení, ktoré spochybňujú posúdenie v bode 47 napadnutého rozsudku týkajúce sa predmetu opatrení prijatých subjektmi uvedenými v sťažnosti. Takisto sú neprípustné aj tvrdenia týkajúce sa rozsahu voľnej úvahy vnútroštátnych orgánov a súdov a toho, že údajne neboli príslušné a kontroly pôvodne neodhalili žiadne nezrovnalosti. Napokon aj tvrdenia spochybňujúce posúdenie územného rozsahu údajných porušení, uvedené v bodoch 59 a 64 napadnutého rozsudku, sú neprípustné. Za týchto okolností okrem toho nie je potrebné rozhodnúť o prípustnosti dokumentov predložených odvolateľkami v prílohe repliky s cieľom ilustrovať najmä územný rozsah vytýkaných konaní subjektov uvedených v sťažnosti.

53 V prvom rade, pokiaľ ide po prvé o pravdepodobnosť zistenia porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ, treba uviesť, ako to tvrdia okrem iného odvolateľky, že Všeobecný súd v bode 45 napadnutého rozsudku uviedol, že na základe skutočností uvedených v sťažnosti bolo možné pozorovať indície potenciálnej koordinácie subjektov uvedených v sťažnosti. Napriek tomu v bodoch 46 a 47 tohto rozsudku Všeobecný súd jednak konštatoval, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď usudzovala, že vysvetlenia poskytnuté niektorými z týchto subjektov boli takej povahy, ktorá odôvodňovala časovú zhodu oznámení pred vnútroštátnymi orgánmi, a jednak uviedol, že môže byť legitímne, aby uvedené subjekty informovali príslušné vnútroštátne orgány o prípadných porušeniach existujúcich predpisov, ktorých sa dopúšťajú ich konkurenti.

54 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd riadne zohľadnil nielen vysvetlenia poskytnuté zo strany subjektov uvedených v sťažnosti, ale aj skutočnosti predložené odvolateľkami.

55 V tejto súvislosti sa tvrdenie odvolateliek, ktorým spochybňujú bod 44 napadnutého rozsudku, zakladá na nesprávnom výklade tohto bodu. Všeobecný súd sa totiž obmedzil len na citovanie judikatúry Súdneho dvora bez toho, aby ju uplatnil na okolnosti prejednávanej veci. V každom prípade, pokiaľ odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že nezohľadnil skutočnosť, že vnútroštátne súdy zrušili rozhodnutia prijaté na základe oznámení vykonaných zo strany subjektov uvedených v sťažnosti, stačí uviesť, že v bode 51 napadnutého rozsudku Všeobecný súd zohľadnil túto skutočnosť.

56 Po druhé, pokiaľ ide o údajné chyby v súvislosti s uplatnením judikatúry vyplývajúcej z rozsudkov zo 17. júla 1998, ITT Promedia/Komisia (T-111/96, EU:T:1998:183), a z 1. júla 2010, AstraZeneca/Komisia (T-321/05, EU:T:2010:266), v bodoch 67 až 73 napadnutého rozsudku, treba konštatovať, že v bodoch 69 až 71 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že tieto dva rozsudky spochybnili konanie, ktoré sa líšilo od konania pripísaného v prejednávanej veci subjektom uvedeným v sťažnosti. Podľa Všeobecného súdu vo veciach, ktoré viedli k týmto rozsudkom, administratívne a súdne orgány, na ktoré sa obrátili podniky s dominantným postavením na trhu, nemali žiadny priestor na voľnú úvahu, pokiaľ ide o to, či preskúmať alebo nepreskúmať žiadosti týchto podnikov. Naopak, ako vyplýva z bodov 49 a 50 napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje bod 71 tohto rozsudku, za okolností prejednávanej veci príslušné orgány taký priestor mali.

57 Všeobecný súd sa tak nevyjadril k splneniu podmienok pre uplatnenie judikatúry vyplývajúcej z rozsudkov uvedených v predchádzajúcom bode, ktoré sa podľa odvolateliek týkajú skutočnosti, že jednak opatrenie, akým je oznámenie dotknuté v prejednávanej veci, nebolo urobené v dobrej viere, ale s cieľom poškodiť konkurentov, a jednak, že toto opatrenie bolo súčasťou plánu, ktorého cieľom je vylúčenie hospodárskej súťaže. Tvrdenie odvolateliek, podľa ktorého boli tieto podmienky v prejednávanej veci splnené, je preto irelevantné.

58 Okrem toho, aj za predpokladu, že odvolateľky majú v úmysle vytýkať Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že podmienil uplatniteľnosť tejto judikatúry neexistenciou voľnej úvahy konajúcich orgánov a súdov, ich argumentácia nie je dostatočne podložená vzhľadom na judikatúru uvedenú v bode 33 tohto rozsudku, a je preto neprípustná.

59 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa právomoci Komisie vzhľadom na rozsah údajného porušovania a na začatie konania pred príslušným vnútroštátnym orgánom, je potrebné konštatovať, že tvrdenie žalobkýň smerujúce k spochybneniu bodu 62 napadnutého rozsudku vychádza z nesprávneho výkladu tohto bodu. Ani z tohto bodu, ani z celého rozsudku totiž nevyplýva, že Všeobecný súd sa domnieval, že sťažnosť predložená vnútroštátnemu orgánu hospodárskej súťaže a príslušnosť tohto orgánu môžu vylúčiť možnosť začatia vyšetrovania zo strany Komisie.

60 Ako odvolateľky tvrdia pred Súdnym dvorom, je nesporné, že Súdny dvor už rozhodol, že Komisia je pri hodnotení záujmu Únie na začatí vyšetrovania povinná v každom prípade posúdiť závažnosť údajných zásahov do hospodárskej súťaže a pretrvávanie ich účinkov a že táto povinnosť zahŕňa najmä jej povinnosť zohľadniť trvanie a význam údajných porušení, ako aj ich vplyv na situáciu hospodárskej súťaže v Únii (rozsudok z 23. apríla 2009, AEPI/Komisia, C-425/07 P, EU:C:2009:253, bod 53 a citovaná judikatúra).

61 Keďže hodnotenie záujmu Únie uvedeného v sťažnosti závisí od okolností každej veci, nie je potrebné ani obmedziť počet kritérií posúdenia, z ktorých môže Komisia vychádzať, ani jej naopak uložiť, aby vychádzala výlučne z určitých kritérií (rozsudky zo 4. marca 1999, Ufex a i./Komisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, bod 79, a zo 17. mája 2001, IECC/Komisia, C-449/98 P, EU:C:2001:275, bod 46). Vzhľadom na skutočnosť, že v oblasti, akou je právo hospodárskej súťaže, sa skutkový a právny kontext prípadu môže značne líšiť od prípadu k prípadu, je možné uplatňovať kritériá, o ktorých sa predtým neuvažovalo (rozsudok zo 4. marca 1999, Ufex a i./Komisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, bod 80) alebo uprednostniť jediné kritérium pre posúdenie záujmu Únie (rozsudok zo 17. mája 2001, IECC/Komisia, C-449/98 P, EU:C:2001:275, bod 47).

62 Pravidlá uvedené v predchádzajúcom bode pritom nemožno spochybniť judikatúrou citovanou odvolateľkami a uvedenou v bode 60 tohto rozsudku, ktorú treba vykladať najmä vzhľadom na kontext, ktorého je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. septembra 2013, EFIM/Komisia, C-56/12 P, neuverejnený, EU:C:2013:575, bod 86).

63 Ak pritom odvolateľky tvrdia, že predložili sťažnosť Komisii nie bezdôvodne a že vytýkané porušenia sa týkajú obdobia siedmich rokov a majú cezhraničný rozmer, potom s prihliadnutím na okolnosti vecí, ktoré viedli k tejto judikatúre, a okolnosti tejto veci nevysvetlili, v čom sa mal Všeobecný súd dopustiť nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol ich tvrdenie týkajúce sa záujmu Únie vzhľadom na uvedenú judikatúru. Z toho vyplýva, že tvrdenia založené na tejto judikatúre sa musia zamietnuť ako nedôvodné.

64 Po štvrté tvrdenia odvolateliek založené na tom, že v bodoch 56 a 57 napadnutého rozsudku Všeobecný súd nesprávne usudzoval, že rozsah vyšetrovania a rozsah predmetného konania nie sú dôvodom na začatie konania, sa musia zamietnuť ako nedôvodné, pretože sú v rozpore s judikatúrou citovanou v bode 61 tohto rozsudku.

65 Tieto tvrdenia totiž v podstate spočívajú na tom, že keďže požadované vyšetrovanie pokrýva územie niekoľkých členských štátov a vyžadovalo by si značné zdroje, Komisia tak bola povinná začať vyšetrovanie bez ohľadu na všetky okolnosti prejednávanej veci, a najmä na malú pravdepodobnosť, že zistí porušenie pravidiel práva hospodárskej súťaže Únie. Podľa týchto tvrdení tak treba územný rozsah a náklady na vyšetrovanie považovať za rozhodujúce kritériá pre konštatovanie záujmu Únie na začatí vyšetrovania, čo je v rozpore s uvedenou judikatúrou.

66 Prvý odvolací dôvod preto treba zamietnuť ako čiastočne neprípustný, čiastočne irelevantný a čiastočne nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode

– Argumentácia účastníkov konania

67 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľky spochybňujú záver vykonaný v bode 83 napadnutého rozsudku, podľa ktorého Komisia neopomenula zohľadniť potrebný účinok článkov 101 a 102 ZFEÚ.

68 Po prvé uvádzajú, že Všeobecný súd nevenoval nevyhnutnú pozornosť úlohe, ktorú má Komisia a ktorá jej prislúcha na základe článku 17 ods. 1 ZEÚ a článku 105 ZFEÚ, a síce dohliadať na uplatňovanie článkov 101 a 102 ZFEÚ a zabezpečiť ich potrebný účinok. Zastávajú názor, že Komisia síce má priestor na voľnú úvahu, pokiaľ ide o vybavovanie sťažností, ale nie neobmedzene. Táto inštitúcia konkrétne nemôže zbaviť články 101 a 102 ZFEÚ ich potrebného účinku tým, že odmietne začať vyšetrovanie napriek tomu, že jej odvolateľky predložili skutočnosti a dôkazy preukazujúce aspoň pravdepodobné porušenie práva Únie, pokiaľ ide o územie viacerých členských štátov, a informovali ju o tom, že UOKiK odmietol začať konanie z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty, pričom ide o odmietnutie, proti ktorému nemožno podať žiadny opravný prostriedok.

69 V tejto súvislosti je podľa nich tvrdenie uvedené v bode 78 napadnutého rozsudku, podľa ktorého Komisia nemala povinnosť skúmať, či vnútroštátny orgán na ochranu hospodárskej súťaže, ktorému bola predložená podobná sťažnosť, mal inštitucionálne, finančné a technické prostriedky na plnenie úloh, ktoré mu boli zverené nariadením č. 1/2003, v rozpore s rozsudkom z 15. decembra 2010, CEAHR/Komisia (T-427/08, EU:T:2010:517, bod 173).

70 Podľa odvolateliek v prejednávanej veci Všeobecný súd nemohol potvrdiť zamietnutie sťažnosti, keďže predmetné porušenie sa týkalo územia viacerých členských štátov a odvolateľky nemali k dispozícii žiadnu účinnú ochranu pred vnútroštátnym orgánom na ochranu hospodárskej súťaže. Ako Komisia uznala na pojednávaní pred Všeobecným súdom, platí to o to viac v prípade, keď nie je možné podať žalobu proti odmietnutiu UOKiK začať konanie, čo mohlo nepriaznivo ovplyvniť články 101 a 102 ZFEÚ, pričom Všeobecný súd to opomenul vziať do úvahy.

71 Po druhé odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu chyby v bode 79 a nasledujúcich bodoch napadnutého rozsudku, ktoré sa týkajú toho, že je pre ne skutočne nemožné, aby sa domohli účinnej ochrany pred vnútroštátnym orgánom na ochranu hospodárskej súťaže a vnútroštátnymi súdmi.

72 Na jednej strane tvrdia, že tvrdenie uvedené v bode 79 tohto rozsudku, podľa ktorého nepreukázali, že UOKiK nemá v úmysle účinne vyšetrovať a sankcionovať porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ, je nepochopiteľné, vzhľadom na dôkazy, ktoré predložili v konaní pred Všeobecným súdom. Nemožno spochybniť, že UOKiK nepreskúmal ich sťažnosť vo veci samej z dôvodu premlčania.

73 Na druhej strane v bode 80 a nasledujúcich uvedeného rozsudku Všeobecný súd vychádzal z teoretickej možnosti podať na vnútroštátny súd žalobu o náhradu škody spôsobenej konaním, ktoré je v rozpore s článkami 101 a 102 ZFEÚ. V dôsledku toho riadne neposúdil skutočnú možnosť odvolateliek urobiť taký úkon. V praxi je pritom taká žaloba nemožná z procesných a inštitucionálnych dôvodov, keďže

mechanizmy, prostredníctvom ktorých sa preberá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/104/EÚ z 26. novembra 2014 o určitých pravidlách upravujúcich žaloby podľa vnútroštátneho práva o náhradu škody utrpenej v dôsledku porušenia ustanovení práva hospodárskej súťaže členských štátov a Európskej únie (Ú. v. EÚ L 349, 2014, s. 1), do vnútroštátneho práva, sú zatiaľ len vo fáze vzniku. Tak Komisia, ako aj Všeobecný súd už dlho vedia o neúčinnosti *private enforcement*.

74 Odvolateľky sa domnievajú, že za týchto okolností Všeobecný súd nemohol potvrdiť to, že Komisia odmietla začať vyšetrovanie aj napriek zjavnej existencii podmienok potvrdzujúcich nevyhnutnosť uplatniť právo hospodárskej súťaže Únie.

75 Komisia k tomu uvádza, že druhý odvolací dôvod je jednak neprípustný a jednak čiastočne neúčinný a čiastočne neopodstatnený.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

76 V bode 83 napadnutého rozsudku Všeobecný súd v podstate usúdil, že aj v kontexte, v ktorom vnútroštátny orgán, v prejednávanej veci UOKiK, zamietol vnútroštátnu sťažnosť z dôvodov spojených s vnútroštátnym pravidlom premlčania, a aj napriek tomu, že prípadné vyšetrovanie Komisiou by mohlo prípadne v rámci žalôb podaných na vnútroštátne súdy znížiť dôkazné bremeno odvolateliek, odmietnutie Komisie začať vyšetrovanie nemalo za následok zbavenie článkov 101 a 102 ZFEÚ ich potrebného účinku.

77 Vo svojom druhom odvolacom dôvode odvolateľky v podstate tvrdia, že tento záver Všeobecného súdu je v rozpore s potrebným účinkom týchto článkov. V tejto súvislosti z ich písomných podaní vyplýva, že odvolateľky v podstate tvrdia, že úloha Komisie zabezpečiť dodržiavanie týchto článkov by mala viesť k začatiu vyšetrovania, a to z troch dôvodov.

78 Po prvé odvolateľky poukazujú na to, že predložili dôkazy, ktoré preukazujú pravdepodobnosť porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ, ktoré sa týkalo územia viacerých členských štátov.

79 Toto tvrdenie však spočíva na skutkovom predpoklade, ktorý Všeobecný súd vyvrátil, a treba ho zamietnuť. Všeobecný súd totiž v bodoch 53 a 54 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď usudzovala, že pravdepodobnosť zistenia porušenia je vzhľadom na dôkazy, ktoré jej boli predložené, nízka. Okrem toho v bodoch 63 a 64 tohto rozsudku konštatoval, že toto porušenie sa týkalo územia dvoch členských štátov.

80 V každom prípade, aj keby sa – ako tvrdia odvolateľky – vytýkané porušenia týkali územia viacerých členských štátov, treba uviesť, že ich tvrdenie je v rozpore s judikatúrou uvedenou v bode 61 tohto rozsudku. Toto tvrdenie totiž vychádza z predpokladu, že Komisia bola povinná začať vyšetrovanie iba z dôvodu, že údajné porušenie sa týkalo viacerých členských štátov, inak by porušila potrebný účinok článkov 101 a 102 ZFEÚ.

81 Po druhé odvolateľky tvrdia, že sa nevedeli domôcť účinnej ochrany na vnútroštátnej úrovni, pretože UOKiK odmietol začať konanie z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty rozhodnutím, proti ktorému nemožno podať žalobu, a Komisia mala v prvom rade preveriť, či vnútroštátne orgány môžu uspokojivo chrániť ich práva.

82 V tejto súvislosti z bodov 77 a 79 napadnutého rozsudku vyplýva – ako to potvrdili aj odvolateľky vo svojich písomnostiach predložených Súdnemu dvoru – že odmietnutie UOKiK prešetrovať vnútroštátnu sťažnosť je odôvodnené uplynutím premlčacej lehoty, pričom odvolateľky pred Všeobecným súdom nepreukázali rozpor s právom Únie, a že vo svojej vnútroštátnej sťažnosti nepredložili na posúdenie UOKiK skutkové okolnosti, ktoré sa vzťahujú na obdobie po roku 2008.

Z toho vyplýva, že odvolateľky nepreukázali, v čom sa im znemožnilo dosiahnuť dodržanie článkov 101 a 102 ZFEÚ pred vnútroštátnymi orgánmi. Nemožnosť domôcť sa dodržania článkov 101 a 102 ZFEÚ, ktorú vytýkajú, je naopak dôsledkom ich nedostatočnej starostlivosti.

83 Okrem toho, v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora, ktorú Všeobecný súd správne pripomenul v bodoch 80 až 82 a 84 napadnutého rozsudku, odvolateľky mali možnosť podať na vnútroštátnom súde žaloby o náhradu škody, ktorá im údajne vznikla v dôsledku konania, ktoré je predmetom sťažnosti, s cieľom dosiahnuť dodržanie článkov 101 a 102 ZFEÚ a mohli uplatňovať práva z týchto ustanovení pred vnútroštátnym súdom, predovšetkým v prípade, keď sa Komisia rozhodne nevyhovieť ich sťažnosti.

84 Za týchto podmienok a aj za predpokladu, že by sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia a porušil by svoju vlastnú judikatúru, keď v bode 78 napadnutého rozsudku rozhodol, že požiadavka účinnosti nemôže viesť k povinnosti Komisie overiť – keď konštatovala neexistenciu záujmu Únie na začatí vyšetrovania – či má vnútroštátny orgán hospodárskej súťaže inštitucionálne, finančné a technické prostriedky na splnenie úlohy, ktorá mu bola zverená nariadením č. 1/2003, by takéto pochybenie bolo v každom prípade neúčinné. Preto nie je potrebné meritórne skúmať tvrdenie týkajúce sa bodu 78.

85 Neúčinné je tiež tvrdenie, podľa ktorého Všeobecný súd v bode 79 napadnutého rozsudku nesprávne uviedol, že UOKiK nezamýšľal účinne vyšetrovať a sankcionovať porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ, keďže toto tvrdenie sa obmedzuje na kritizovanie nadbytočnému dôvodu, ktorý bol v rozsudku uvedený len pre úplnosť.

86 Po tretie sa odvolateľky domnievajú, že možnosť podať žalobu o náhradu škody pred vnútroštátnymi súdmi nie je účinná a Všeobecný súd mal preskúmať ich skutočné možnosti obrátiť sa na tieto súdy.

87 Ako pritom stanovuje článok 19 ods. 1 druhý pododsek ZEÚ, členské štáty ustanovia pre osoby podliehajúce súdnej právomoci v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, prostriedky nápravy potrebné na zabezpečenie ich práva na účinnú súdnu ochranu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 34) a Komisii neprináleží, aby začala vyšetrovanie, ktoré si vyžaduje značné zdroje, ak pravdepodobnosť zistenia porušenia článkov 101 a 102 ZFEÚ je nízka, a napravila tak prípadné nedostatky súdnej ochrany na vnútroštátnej úrovni.

88 Preto treba tvrdenia odvolateliek založené na údajných nedostatkoch súdnej ochrany pred vnútroštátnymi súdmi zamietnuť ako nedôvodné.

89 V dôsledku toho treba zamietnuť druhý odvolací dôvod ako čiastočne neúčinný a čiastočne nedôvodný.

O treťom odvolacom dôvode

– Argumentácia účastníkov konania

90 Vo svojom treťom odvolacom dôvode odvolateľky tvrdia, že zamietnutím ich žaloby a potvrdením sporného rozhodnutia bez úplného preskúmania veci samej Všeobecný súd porušil zásadu účinnej súdnej ochrany, právo na účinný prostriedok nápravy a zásadu riadnej správy vecí verejných.

91 V tejto súvislosti na úvod zopakovali svoje stanovisko, ktoré vyjadrili v rámci druhého odvolacieho dôvodu, pokiaľ ide o neexistenciu účinnej súdnej ochrany na vnútroštátnej úrovni. Po prvé rozhodnutie UOKiK o odmietnutí začať konanie z dôvodu premlčania nemôže byť podľa nich predmetom žaloby podľa judikatúry poľského Naczelny Sąd Administracyjny (Najvyšší správny súd, Poľsko). Na pojednávaní pred Všeobecným súdom Komisia pripustila, že nie je vylúčené, že táto

judikatúra by mohla porušovať články 101 a 102 ZFEÚ. Po druhé postupy *private enforcement* podľa nich nie sú účinné. Z toho preto podľa odvolateliek vyplýva, že v súvislosti s bodom 99 napadnutého rozsudku došlo k porušeniu zásady účinnej súdnej ochrany.

92 Odvolateľky ďalej zastávajú názor, že Všeobecný súd neoprávnene opomenul posúdiť podstatu ich žalobného dôvodu, ktorý smeroval k zrušeniu vzhľadom na porušenie práva na účinný prostriedok nápravy. V bode 93 napadnutého rozsudku tak Všeobecný súd uviedol, že odvolateľky majú možnosť podať žalobu proti zamietnutiu sťažnosti. Ich žalobný dôvod uvedený pred Všeobecným súdom pritom vychádzal z toho, že tým, že Komisia neprijala podľa článku 7 nariadenia č. 1/2003 žiadne meritórne rozhodnutie, boli pripravené o možnosť predložiť také rozhodnutie Komisie na súdne preskúmanie týkajúce sa toho, či v prejednávanej veci došlo k porušeniu článku 101 a/alebo 102 ZFEÚ alebo nie. Všeobecný súd sa obmedzil na preskúmanie dôvodnosti sporného rozhodnutia z hľadiska splnenia požiadaviek presnosti a podrobnosti, ako to vyplýva z bodu 38 napadnutého rozsudku. Takéto preskúmanie im však nezaručuje právo na účinnú súdnu ochranu a účinný prostriedok nápravy v zmysle článku 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 a článku 47 Charty.

93 Odvolateľky napokon tvrdia, že Všeobecný súd nezohľadnil povinnosť Komisie prejednať záležitosť v primeranej lehote podľa článku 41 Charty.

94 Komisia k tomu uvádza, že tretí odvolací dôvod je neprípustný a neopodstatnený.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

95 Po prvé tvrdenia odvolateliek založené na údajnej nedostatočnej ochrane pred vnútroštátnymi súdmi treba zamietnuť z dôvodov uvedených v bode 87 tohto rozsudku.

96 Po druhé treba uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, Všeobecný súd riadne odpovedal v bodoch 93 až 95 napadnutého rozsudku na ich argumentáciu, podľa ktorej neexistencia meritórneho rozhodnutia Komisie o tom, či došlo alebo nedošlo k porušeniu článkov 101 a 102 ZFEÚ, mohla ohroziť ich právo na účinnú súdnu ochranu.

97 Tým, že Všeobecný súd zamietol túto argumentáciu, sa napokon nedopustil nesprávneho právneho posúdenia. Ako totiž Všeobecný súd správne uviedol v bode 94 napadnutého rozsudku, článok 7 nariadenia č. 1/2003 nepriznáva sťažovateľovi právo domáhať sa prijatia konečného rozhodnutia o existencii alebo neexistencii údajného porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 1999, Ufex a i./Komisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, bod 87, ako aj uznesenie z 31. marca 2011, EMC Development/Komisia, C-367/10 P, neuverejnené, EU:C:2011:203, bod 73).

98 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď meritórne nerozhodol o tom, či došlo k porušeniu vytýkanému v sťažnosti.

99 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, ktoré odvolateľky odvodzujú od dĺžky konania pred Komisiou, treba pripomenúť, že v rámci odvolacieho konania sa preskúmanie Súdneho dvora obmedzuje na posúdenie právneho riešenia žalobných dôvodov a tvrdení prejednávaných na prvom stupni, a účastník preto nemôže vzniesť pred Súdnym dvorom také tvrdenie, ktoré neuviedol pred Všeobecným súdom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. novembra 2016, BSH/EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, bod 43, a z 13. decembra 2017, Telefónica/Komisia, C-487/16 P, neuverejnený, EU:C:2017:961, bod 84).

100 V prejednávanej veci pritom z bodu 22 napadnutého rozsudku vyplýva, a to bez toho, aby to odvolateľky spochybnili pred Súdnym dvorom, že až na pojednávaní pred Všeobecným súdom poukázali na dĺžku administratívneho konania pred Komisiou, pričom v odpovedi na otázku Všeobecného súdu vysvetlili, že nemajú v úmysle vzniesť nový žalobný dôvod založený na porušení zásady primeranej lehoty.

101 Odvolateľky preto nemôžu pred Súdnym dvorom napadnúť dĺžku administratívneho konania pred Komisiou.

102 Okrem toho odvolateľky nesprávne tvrdia, že Všeobecný súd mal preskúmať dĺžku tohto konania *ex offo* (pozri analogicky uznesenie z 13. decembra 2000, SGA/Komisia, C-39/00 P, EU:C:2000:685, bod 45).

103 Tretí odvolací dôvod treba preto zamietnuť ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

104 Vzhľadom na to, že sa nevyhovelo žiadnemu z odvolacích dôvodov uvedených odvolateľkami na podporu ich odvolania, treba toto odvolanie zamietnuť ako celok.

O trovách

105 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

106 Keďže Komisia navrhla, aby bola odvolateľkám uložená povinnosť nahradiť trovy konania, a odvolateľky nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť im povinnosť znášať ich vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii.

107 Okrem toho podľa článku 141 ods. 1 v spojení s článkom 184 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak účastník konania vezme späť svoj návrh na začatie konania, uloží sa mu povinnosť nahradiť trovy konania, ak to navrhne druhý účastník vo svojom vyjadrení k späťvzatiu návrhu. Podľa článku 141 ods. 4 v spojení s článkom 184 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak účastníci konania nenavrhli, ako sa má rozhodnúť o trovách konania, každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.

108 V prejednávanej veci treba rozhodnúť, že Star Agro znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Spoločnosti Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o. a Agria Beteiligungsgesellschaft mbH znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania Európskej komisie.**

3. **Spoločnosť Star Agro Analyse und Handels GmbH znáša vlastné trovy konania.**

Podpisy